

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vsvardi Martyrologivm

Usuardus <Sangermanensis>

Lovanii, 1573

V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42790

eam non posse defendere: Condidit & aliud monasteriū, simul & dotauit, quod vulgo sancti Trudonis appellatur, medioque milliario dissitum est à Brugis Fládræ ciuitate. Quæ id temporis, cum vniuerso suo agro, iure paterno, ditionis eius erat, licet non ita inclyta, vt hodie. Ibi octoginta monachos aluit. Sed nunc sunt atro amictu monachæ. Obijt ætatis sexagesimo quinto: Quiescit apud Hasbanos, in oppido & Abbatia sancti Trudonis, patriæ Leodiensis. Festū eius etiam Vsuardus notauit die vigesimo tertio Nouembris. In quem diem ad Vsuardum adieci quanto miraculorum triumpho post mortem claruerit.

V.

SANCTUS VALENTINVS episcopus Tungrorum, proximus fuit prædecessor sanctissimi Seruatij. Cuius reliquiæ in capsâ habentur Traiecti ad Mosam. Dies eius coincidit cum translatione beati Seruatij, septima Iunij.

Sancta VALERIA virgo, quiescit in monasterio, Hunolcurt, quod extruxit sanctus Vindicianus episcopus Cameracensis. Natalis concurret cum die sanctæ Ragenfredis, octauo Iduum Octobris. Habet in vsu Cameracensi commemorationem per Collectam.

Sanctus VEDASTVS episcopus Atrebatensis & confessor, ex Tullo socius assumptus est à Clodoueo rege, cum ad sanctum Remigium Remos properaret, sacro abluendus lauacro. Hic igitur Clodoueam regē catholicæ fidei firmis initiauit fundamentis, eumq; miraculo cæci quem illuminauit, firmiter in fide confortauit. Cumq; Vedasti

K 3 cele-

celeberrima vulgaretur fama, & charitatis in eo
 munificentia, & religio vitæ, & verbi Dei instan-
 tia, longe lateq; ab omnibus celebraretur, visum
 est beatissimo Remigio eum ordinare episcopum
 & ad prædicandum verbum vitæ Atrebatensi vrbì
 dirigere. Qui pontificatus gradu, & prædicatio-
 nis officio suscepto, concitus Atrebatum perrexit,
 eiusque introitum Deus cæci & claudi sanatione
 patefecit. Quam cælestem virtutem cum verba
 sacerdotis Dei consequerentur, plurimi relictis
 idololatriæ sordibus, in Christum credentes, viuo
 sacri baptismatis fonte purgati sunt. Rexit præfa-
 tam ecclesiam annis circiter quadraginta, sub ma-
 gna euangelicæ prædicationis deuotione, sub
 magno pietatis amore, ac per id temporis, multi-
 tudinem populi ad Christianæ fidei cõuertit san-
 ctitatem. Sepultus est autem anno quingentesimo
 septuagesimo in ecclesia beatæ Mariæ Virginis,
 vbi sedi pontificali præfedit. sed Calēdis Octobris
 gloriose translatus est per sanctos episcopos Aut-
 bertum & Audomarū, ad monasteriū, quod Atre-
 bati Theodoricus rex sancto Vedasto construxit,
 pœnitentia ductus, quod nimiū fauisset Ebroino,
 in persequendo sanctum Leodegarium, & alios
 sanctos. vbi etiam sepulturam accepit. Est autem
 sancti Vedasti monasterium, tanti patroni meri-
 tis, inter monasteria Belgij longe opulentissi-
 mum. Natalem, & vitæ suæ historiam Alcuino
 auctore, habet die sexta mensis Februarij.

Sanctus VENANTIVS eremita & martyr,
 filius sanctæ Amelbergæ, & germanus frater san-
 ctæ Pharaildis virginis, ex Hānoniæ finibus iuxta
 Aream

Aream deuenit, in locum qui vastus saltus appellatur; vbi ieiunijs, oratione, & vigilijs vacans, in nemore est à latronibus decollatus. Quiescit apud Aream Artesiæ oppidum, in loco qui de eius nomine sancti Venantij dicitur. Festum decimo Octobris, quod solenne est in Ariensi ecclesia.

Sancta VERONA sanctimonialis, quiescit inter Louanium & Furam, in ecclesia sanctæ crucis, quæ modo dicitur ad sanctam Veronam, iam pridem in Cameracensi, nunc in Mechliniensi diocesi. Festum in die decollationis Baptistæ.

Sāctus VERONVS, frater sanctę Veronę, sepultus est in Lébeca, quondā oppido, in cōfinio Hannoniæ & Brabatiæ. Sed corpus inde ad tutiorem locum est translatum, ad Montes videlicet Hannoniæ. Dies transitus recolitur trigesimo Martij: inuentionis, trigesimo primo Ianuarij.

Sanctus VICTRICIVS, episcopus Rothomagensis, & insignis confessor, claruit tempore Innocentij primi. Huius enim ad eum extat decretalis epistola secunda. Hoc autem loco, propterea inferendus est, quia sanctus Paulinus Nolæ episcopus, in secunda ad eum epistola, refert quid Belgio nostro præstiterit. Initio Cæsari militabat, & castrensi labore corporis robur exercebat, sed repente conuersus, obstupefacto exercitu, ante pedes sacrilegi tribuni, militiae sacramenta permutauit: arma sanguinis abiecit, vt arma pacis indueret. Et ob hæc districtus est in verbera, & vastis fustibus fractus, nec tamen victus, quia crucis ligno innitebatur: geminataque mox pœna acuto testarū fragmine laniata sunt membra im-

manibus plagis. Denique inuicti militis ceruicem dum carnifex attingēdi temeritate violat, excussis ilico oculis, cœcitate percussus est. Sed idcirco vnus cœcatus est, vt plures illuminarentur: inter quos Comes, qui resperfus gratia Domini, dum testes fidei punire cupiebat, testimonium perhibuit veritati: & quos sæuiens prædānarat vt reos, laudans emisit vt sanctos. Quid miremur Victricium, postmodum tam potētem meritorum, tam diuitem gratiarum, cum hoc ei fuerit virtutum in Christo rudimentum, quod longorum laborum paucis cōsummatio est? Gratia Dei postea in præparationem Euangelicæ pacis calceatur, & ne sub modio taciturnitatis latitaret, Apostolicæ sedis euectu, quasi super cædelabrum sublime in Rothomago constituitur. Tunc Rothomagum in longinquis etiam prouincijs inter vrbes sacratis locis nobiles, cum diuina laude numeratū est. Sed præterea per Victricium sanctificatū est nomē Christi in remotissimo Neruici littoris tractu, quem tenui antea spiritu fides veritatis afflauerat, & in terra Morinorum, situ orbis extrema, quam fluctibus fremens tundit Oceanus. Sedebāt gentium populi via maris arenosa in regione vmbrae mortis: deserta sylvarum & littorum barbari & incolę latrones frequentabant: verum prædicatione Victricij à Domino lucem magnā acceperunt: ipsæq; vrbes, oppida, insulæ, syluæ, ecclesijs & monasterijs, plebe numerosis, venerabiliter celebrantur. Est autem Morinorum terra ex magna parte in Belgio, cuius primaria vrbs fuit sub rege Francorum Taruana, à Carolo quinto deleta. Neruiciorū
verò

verò
præd
post
per N
fuisse
San
nonia
latino
fuit. F
beatif
ad an
postea
fidei p
Foilla
Adalg
tatis a
feruor
culari
Vnde
tus di
subsist
mona
sation
seruata
trude,
rium c
monte
runt,
autem
scopur
Geme
sis cœr

verò prima vrbs est Tornacus, in qua fidè Christi prædicarunt antea Piaton & Eleutherius, eamque postmodum Viëtricius, propagauit & dilatauit per Neruicum tractum, quem constat latissimum fuisse. Natalis incidit in septimum diem Augusti.

Sanctus VINCENTIUS confessor, Hannoniæ Comes, antea Madelgarius dictus, inter palatinos regis Francorum Dagoberti non infimus fuit. Habuit enim vxorem, consanguineam regis, beatissimam Vualdetrudem: ipsumq; rex habuit ad annos aliquot Hybernię gubernatorem. Vnde postea in Gallias rediens, sanctissimos & strenuos fidei prædicatores secum adduxit. Inter quos Foïllanus, Furseus, Vltanus, Eloquius, Erto, & Adalgisus. Autbertum episcopum miro humilitatis affectu coluit, qui eum adeo superni amoris feruore accendit, vt deposito cingulo militiæ sæcularis, totum se ad cultum diuinum astrinxerit. Vnde ad Sambram, in municipio quod mons altus dicitur, monasterium construxit, quod adhuc subsistit, vnico milliari à Malbodio distans, vbi monastico habitu suscepto, sub sanctæ conuersationis regula sese humiliter reclusit. Erat enim seruata charitate separatus ab vxore sua Vualdetrude, quæ in Castriloco sanctimonialiũ monasterium construxit. Tunc permulti sanctissimi hunc montem, vocabulo & religione altum, frequentarunt, de animarum salute loquentes. Exprimit autem historia Ansbertum Rothomagensis episcopum, exilio proscriptum, Hugonem abbatem Gemeticensem, Vulmarum abbatem Boloniensis cœnobij, Ettonem Brytannum sacerdotem,

Amandum ex Elnone, Vuasulphum ex Con-
dato, Gislenu[m] ex Cellensi monasterio, Vrsina-
rum & Erminum ex Laubaco, Foillanum & Vl-
tanum ex Fossensi monasterio, Aldegundem ex
vicino Malbodio, Vualdetrudem ex Castriloco,
Gertrudem ex Niuella. Postea construxit etiam
Sonegias cœnobium, in quo obdormiuit, & re-
quiescit. Sed hodie est Canonicorum collegium,
in Sonegijs oppido Hannoniæ, quæ commutatio
secundum Annales Hannoniæ, facta est per Bru-
nonem archiepiscopum Coloniensem, anno non-
gentesimo sexagesimo quinto. Natalis eius est
die decimo quarto Iulij, quem etiam Cameracen-
sis ecclesia, cui tota Hannonia subest, meritò no-
uem lectionibus celebrat.

Sancta VINCIANA virgo cum fratre suo
Landoaldo archipresbytero, alijsque nonnullis
ex Italia in Galliam Belgicam profecta est circa
annum sexcentimum trigessimum tertium. Ij-
demque, quibus potuit modis, cooperata est in
Christianiæ religionis plantatione. Tandem pe-
grinationis suæ decurso tempore plena bonis
operibus in Vuintershouen Hasbaniaë vico mi-
grauit ad Dominum, anno sexcentesimo quadra-
gesimo tertio. Estque ibi decenter à fratre se-
pulta. Sed à Vuomaro abbate, cum Landoaldi
fratris, & aliorum sanctorum reliquijs, translata
est ad ecclesiam sancti Bauonis Gadauum, facien-
tibus ei potestatem Ioanne Romano Pontifice,
Nodgero episcopo Leodiensi, & Othone eius no-
minis Imperatore secundo: Festum die vndecimo
Septembris.

Sanctus

Sanctus VINDICIANVS episcopus Atrebatensis siue Cameracensis, plebem multitudinis numerosæ creberrimis prædicationibus conuertit ad exequendam normam vitæ melioris. Ecclesiam Dei genitricis Atrebatensem ex rebus proprijs, vna etiam cum rege Theodorico, augmentauit, villis, ecclesijs, terris, molendinis, alijsque subsidijs. In villa Hunolcurt sedis Cameracensis, cum pretiosissimo martyre Lamberto, monasterium consecrauit ad laudem Dei & uenerationem sancti Petri, ibique clericos & sanctimoniales constituit. Migravit ad Christum in Brosella suæ diœcesis territorio, quinto Iduum Martij; & sepeliri elegit in Monte sancti Eligij, eò quòd beatus Eligius, cui familiari vsu dilectionis inhæserat, ibi habitationis suæ fecerat diuersoriũ. Est abbatia, distans horæ spatio ab Atrebatu, in qua eleuatus est per Fulbertum decimum quintum in episcopio successorem.

Sanctus VLGISVS, siue Vulgifus, abbas fuit Lobienfis, & episcopus, vt sancti sui antecessores, Vrsmarus, Erminus, Theodulphus. Natalis eius est quarto die Februarij. duplex manis Lobijs, & Binchij: vbi modo in octo capsis quiescunt octo sancti Lobienfes.

Sanctus VLTANVS, abbas & confessor, frater sanctorum Foillani & Fursei, de monasterij probatione diuturna ad eremiticam vitam peruenit. Cum quo etiam Furseus frater, relinquens monasterium, & animarum curam, alteri fratri Foillano & duobus presbyteris, per annum totum conuixit in continentia & orationibus, & quotidianis
manuum

manuum laboribus. Postmodum ad Gallias venit prædicatum verbum fidei, vbi beatæ Gertrudi familiarissimus fuit. Quæ etiam per ipsius & Foillani manus Deo partem hæreditatis suæ obtulit, villam, vulgo ex situ loci, Fossas dictam, vt in eo loco construerent monasterium ad perpetuum peregrinorum hospitium: in quo Ultanus rector resedit, suumque fratrem Foillanum martyrio coronatum cognouit. Quiescit prope Fossas, oppidum Leodiense, & natalem habet Calendis Maij. Sed Fossense collegium propter bifestum diem Apostolorum, transfert in tertium Nonas Maij.

Sanctus **VRS MARVS**, episcopus & confessor, pago Theoracensi, villa Fleon, extitit oriundus. vbi domus eius adhuc visitur, in finibus videlicet Hannoniæ, prope Auesnas; A Pipino duce accersitus, Laubacum monasterium regendum suscepit. Et ad barbaricæ gentis conuersionem episcopus consecratus, multos ad fidem Christi conuertit in partibus Galliæ, in Fania videlicet & Theoracia: multasque construxit ecclesias. Inde ad prædicandum Flandriæ, contulit se versus Menapum fines, qui adhuc detinebantur, ritu gentis, vanis superstitionibus. Cuius miraculis & prædicatione assidua, ad fidem conuersi, magna ex parte eum prædiorum hæredem statuunt, & eam quæ est Lobijs ecclesiam Christi. Ipse etiam prouinciæ dominus, Aldo donauit, de suo vocabulo dictum, Aldenburch vicum, in quo in honorem beati Petri ecclesiam consecrauit, quatenus beatus Apostolus Flandrensibus & Menapibus patrocina-retur: Tandem post multorum conuersionem, multa-

multa-

...

multaque miracula, moritur anno septingentesimo decimo tertio, decimo quarto Calendis Maij, Lobij honorificè sepultus, non longè à monasterio, in oratorio beatæ Mariæ super montem. Est autem Lobium, siue Laubium, siue Laubacus in patria Leodiensi, sed diœcesi Cameracensi. Vnde cum septem alijs Sanctorum corporibus, & cum canonicorum collegio, translatus est anno millesimo quadringentesimo nono ad Binchium, Hannoniæ oppidum, quod duobus milliaribus inde distat. Eleuatio dicti episcopi; & Flandrensiū, Menapensiū, atq; Theoracię Apostoli, facta est per Fulradū abbatem, iussu & permissu Cameracensis episcopi, anno octingentesimo vigesimo tertio, ab obitu cetero decimo. Historiam scripsit Ratherius ex Lobiensi monasterio Veronensis episcopus, cuius Liutpradus meminit, libro tertio, capite vndecimo & vltimo. Corpus eius, episcoporum licetia & benedictione, per Flandriā est delatum, in qua itineratione nullus pœne dies transijt absq; signis miraculorum: quæ conscripta habentur.

Sanctus Vuaccarus monachus, & in Frisia martyr, cum sancto Bonifacio ponitur.

Sanctus Vualbertus confessor, Comes Arkenfis, latè imperauit in Morinis. Arkas comitatum suum sancto Bertino, cui familiarissimus fuit, obtulit. Fertur eidem etiam Popringam assignasse. Obijt abbas Luxouiensis in Burgundia, & natalem habet secundo Maij.

Sanctæ Vualburgis & fratrum eius Vuilibaldi & Vuiniboldi reliquiæ allatæ sunt ex Germania anno octingentesimo septuagesimo per Balduinum

Ferreum

Ferreū Comitē, & magno cum honore Furnis repositæ, instituto ad id monasterio ordinis sancti Benedicti, quod nunc est Canonorum collegium. Est autem Furnense oppidum in Flandria diœcesis Iprêsis. Vuilibaldus fuit per Bonifacium Germanorum Apostolum institutus primus episcopus Aureatensis, siue Eistatensis. Vuiniboldus & Vualburgis in eadem diœcesi in monastica vita laudabiliter præfuerunt. Sed potissima sanctę Vualburg portio, habetur Aeichstadij, in monasterio sanctę Vualburgis, vbi adhuc hodie ex eius corpore oleum in subiectum argenteum vas miraculosè defluit, quod multis grauibis morbis medetur. Eleuata est & Sanctis ascripta, circa annum octingentesimum septuagesimum, per Odogerum episcopum Aeichstadensem, consensu Adriani secundi: & ex Heidenheim, vbi prima fuit abbatissa, ad dictam urbem translata.

Chronologia monasteriorum Germaniæ.

Filia regis erat; sed egenam se faciebat,

Diues vt in Christo, regnaret semper in ipso.

Sancta VVAALDETRVDIS, vel Vualdedrudis, continens, parentes habuit Vualbertū & Bertiliā; maritum, sanctum Vincentiū, Comitē Hannonię: proles, sanctum Landricū, sanctas, Aldetrudem & Madelbertā, quę Malbodio monasterio præfuerūt, & Dentelinum puerum, qui in albis obiit: qui omnes in Litanijs ecclesię Montensis inuocātur. Tunc pagus à fluuio suo dictus Haynoësis, siue vt nūc loquimur, tunc Hānonia insignis Comitatus, coronā gestabat vernantem quorundā sanctorum meritis. Autbertus clarebat in Cameracēsi sede; Lādelinus, Crispinij, Gislenu, Cellę. Cumq; Vincentius

centius totus inhiās cœlestibus, in Altomôte monasticū habitū suscepisset, iugalis eius Vualdetrudis, quæ id ei annuerat, admonitione sancti Giffeni, à beato Autberto episcopo velamē sacrū impetrauit, & cellulam, siue monasteriolū, cōstruxit in mōte qui Castrilocus dictus est. Quæ cellula hodie est in primaria Hānoniæ vrbe, mōtibus videlicet, ecclesia sanctæ Vualdetrudis, cōuersa in Canoniarū nobiliū collegium, cuius perpetuus abbas est Comes Hannoniæ. Transitus celebratur quinto Idus Aprilis/translatio, tertio Nonas Februarij.

Sanctus Vualterus presbyter, cooperatore fuit sanctissimi Bonifacij apud Frisones, in prædicatione Euangelij, & merito martyrij.

Sancti, VVALFRIDVS, RADFRIDVS, & THERACIA, sancti sunt diœcesis & patriæ Groningēses, ibidem in ecclesiastico officio celebres. Vnde in quibusdam Martyrologijs legitur, tertio Nonas Decembris. In Frisia, sanctorum martyrum, Vualtfridi & Radfridi, à Nortmannus iuxta Groningen martyrio coronatorum, & decimo Calendas Iulij, Translatio sanctorum martyrum, Vualtfridi, & Therasiæ vxoris eius, & Radfridi filij eorum martyrium est Vltraiecti manuscriptum in tomis Soudebalch, mense Iunio.

Sanctus VVANDREGISILVS confessor, primū sub Dagobero comes Palatij fuit. Erat enim auus eius sanctus Arnulphus princeps Lothariensis, & Metensis episcopus. Deinde cum sponsa sua in castitatem consentiēs, in aliquot monasterijs sanctissimè vixit. Deniq; Rothomagū vocatus, fama, prædicatione, & sanctitate Audoëni beatissimi episcopi,

episcopi, eiusdē iussu à sancto Audomaro presbyter consecratur, & Fontanellam cœnobium longè celeberrimum construxit, anno sexcētesimo quadragesimo quinto. Qui locus ob tanti patroni & successorum sanctitatē multis prædijs fuit ditatus. Propter Nortmānicam persecutionem Boloniam translatus est: & inde Gandauum, cum Ansberto & Vulfranno. Natalis in die Magdalenæ.

Sanctus VVASNVLPVS, Condati quiescit, Hannoniæ oppido. de eo missa mihi historia, facit eum archiepiscopum Eboracensem, temporibus Eugenij papæ, Ordinis Cisterciensis. Sed tota ea historia, est de Vuilhelmo episcopo Eboracensi, in Legendario Sanctorum Angliæ, quem eundem Vuasnulphum dicere Condatensem, multis de causis per absurdum videtur. Vincētij Madelgarij historia habet eum ex Condato Altum montem venisse ad Vincentium. Ideoq; assentior nostratibus nōnullis martyrologijs, in quibus sic legitur. Eodem die, sancti Vuasnulphi confessoris, qui de Scotia insula marina veniens in saltum Terasciæ, in loco qui nunc vocatur Cella, multis diebus vitam laudabilem duxit. Postea verò ductu angelico ad monasterium Dei genitricis Mariæ, Cōdatum nomine perueniens, ibi vsque ad obitum Domino seruiuit. Festum Calendis Octobris.

Sanctus VVERENFRIDVS, siue Verēfredus, presbyter & cōfessor, cū beato Vuilibrordo venit Traiectū. Qui primū egregie prædicauit, potissimum apud Medenulic / & in Duerenstadio; Postmodum beatus episcopus in medio insulæ Batuæ, quæ Rheni fluminis alueo circūcingitur, locum

locum ei *Elste* commendauit. Sed & ecclesiam in villa *Buerstervoert* gubernandam suscepit. Cumque populum his duobus locis ad fidem conuertisset, in finis clarificatus miraculis, tam in vita, quam in morte, apud vicum *Buestervoert* prænominatum, in pace quieuit, decimo nono Calendas Septembris, sed miraculosè in *Elst* tumulatur. *Buestervoert* est ex opposito Arnhem in Gheldria. *Elst* prope Neomagum. vbi de morbi articularis remedijs frequentari solet, in sui nominis collegiata ecclesia. Habet in vsu Traiectensi festum duplex in præuigilio Assumptionis beatæ Mariæ.

Sanctus Vuicbertus martyr, de socijs Ecgberti *Beda l. 5* cum esset contemptu mundi & doctrinæ scientia *hysto. capo* insignis (nam multos annos in Hybernia peregrinus, anachoreticam in magna perfectione vitam egerat) ascendit nauim & in Frisiam perueniens, duobus annis continuis genti illi, ac regi illius Radbodo, verbum salutis prædicabat. Sed nullum tanti laboris fructum apud barbaros inueniens auditores, reuersus est ad locum dilectæ peregrinationis.

Sed cum vir Domini Ecgbertus secundo stauit ad Frisonum & Saxonum conuersionem, à quibus Angli sunt propagati, viros mittere actione & eruditione præclaros, cum Vuilibrordo & *Suuiberit* alijs, secundo misit Vuigbertum, qui à rege Radbodo, quem illustri Pipinus à Traiecto expulerat, in Fostilandia diro tormento est iugulatus, eo quod Christiani eo loci suggestione S. Vuigberti delubra Iouis & Fostæ destruxerant. Vide-
L tur au-

tur autem Fostilandia extremis Frisiorum finibus fuisse contermina, quo in loco Tacitus Fosos aut Fositas nominat. Natalis eius an alicubi celebretur, me latet.

Sácti fratres Vuilibaldus & Vuineboldus cum Vuillibrordo & alijs Apostolicis viris ex Anglia ad prædicandam fidem Christi Traiectum appulerunt. vbi aliquamdiu in primitiua Frisiæ ecclesia Canonici & prædicatores resederunt. Sed inde missi sunt in Orientalé Fráciam: vbi Vuilibaldus siue Bilibaldus obiit episcopus Aureatensis siue Eistadensis: frater vero eius Vuineboldus, abbas Heidelamésis. Natalis Vuilibaldi est 7 Iulij, Vuinebaldi autem decima octaua Decébris. Quorum nonnulla reliquiarú portio & germanæ sororis S. Vualburgis, habentur Furnis in diocesi Iprensi.

Sanctus Vuilfridus, episcopus Eboracensis & totius prouinciæ NordHumborum, ideo à nobis Indiculo Belgij est inserendus, quod de eo sic scribat Beda, libro quinto historiæ Anglorú: Vuilfridus pulsus episcopatu, Romamq; iturus, & coram Apostolico Papa, causam dicturus, vbi nauem cõscendit, flante Fauonio pulsus est Fresiã: & honorificè susceptus à barbaris, ac rege illorú Aldgiso. Prædicabat eis Christum, & multa eorum millia verbo veritatis instituens, à peccatorum suorum sordibus fonte Saluatoris abluit. Et quod postmodum Vuillibrordus, reuerendissimus Christi Pontifex, in magna deuotione compleuit, ipse primus ibi opus Euangelicum cœpit, hiemem cum noua Dei plebe sceleriter exigens. Natalem habet die duodecimo Octobris. Diem verò

extre-

extremum clausit anno septingentesimo nono.
 Sanctus Vuilleicus, Euangelicus sacerdos & confessor, primum fuit Canonicus conuentus nouellæ Traiectensis ecclesiæ, vas virtutum, Latina lingua & Germana eruditus, eloquentissimus, & mansuetissimus, iræ & auaritiæ victor, superbæ & vanæ gloriæ contemptor, pauperum & infirmorum consolator. Multos gentiles in diuersis prouincijs saluberrima prædicatione à veneno idololatriæ ad dulcorem fidei Christi perduxit. Postea præpositus fuit in Vuerdensi monasterio sub sancto Suuidberto coëpiscopo sancti Vuillibrordi, vbi adhuc annis decem, post mortem sanctissimi præsulis, præfuit. Mortuus anno septingentesimo vigesimo septimo. Natalis ibidem celebratur die secundo Martij mensis.

Sanctus VVILLIBRODVVS, archiepiscopus primus Traiectensis, anno ætatis suæ trigesimo tertio presbyter existens, cum vndecim alijs actione & eruditione præclaris, ad paganorum Frisonum & Saxonum conuersionem destinatur à reuerendissimo Egberto. Vnde hi duodecim Domini gregis arietes, accepta benedictione tam eximij sacerdotis, prospero vento celeriter in Vuiltenburg, siue Traiectum aduehuntur, anno Domini sexcentesimo nonagesimo. Cumq; constâter Christum euangelizarent, primum parum profecerunt, eo quod Frisones essent duræ ceruicis, & barbaræ mētis, eosq; atroci morte opprimere minabantur. Itaq; propter tyrannidē Radbodi regis Frisæ, diuerterunt ad illustrissimum & Christianissimum principē Pipinū de Herstallo, qui Rad-

INDICVLVS

bodum perfidum regem ex Traiecto expulerat, ab eoq; gratanter sunt suscepti. Et quia nuper citiorem Frisiam, expulso Radbodo ceperat, illuc eos denuo ad prædicandum misit, præcipiens paganis sibi subditis autoritate regia, ne quis prædicatibus quicquam molestiæ inferret. Vnde multos in breui, sua prædicatione ab idololatria ad fidem conuertit. Cumque quotidie cresceret numerus fidelium, communi decreto omnium contrarum duo electi sunt in episcopos consecrandi, Vuillibrordus & Suuidbertus. Qua de causa Vuillibrodus Pipinum regem adiit: à quo missus est ad sanctum Sergium papam, qui eum in natali & basilica sanctæ Cæciliæ, anno sexcentesimo nonagesimo sexto ordinauit archiepiscopum Frisonū. Hoc est, eorum qui hodie dicuntur Frisij, Groningenses, Transiselani, Traiectenses, Hollandi, Zelandi, Geldri. Illustris autem princeps Pipinus de Herstallo, & gloriosus eius filius Carolus Martellus, regali donatione ipsi & omnibus successoribus, episcopis Traiectensis ecclesiæ, dederunt ciuitatem Traiectensem, cum omnibus suis appendicibus. Quam donationem catholici principes agnouerunt & tutati sunt, vsque ad mea ferè tempora. Tunc enim sæcularis princeps sibi celebre hoc sanctorum Vuillibrordi & Martini patrimonium, resignari permisit. Porrò dictus Hollandiæ & Frisæ Apostolus, etiam in Lotharingia multos cōuertit, potissimum iuxta Buscumducis & Campiniam. Nam Brabantia olim nomine Lotharingiæ fuit comprehensa. Rursus, fidem prædicauit in Flandria, siue in occidentali Fracia. Vnde

ad no-

ad nostra vsque tempora Traiectensi sedi in Flan-
dria subfuerunt, Birsletani Hulstenses, Axellani,
& Hafnenses, ab eo ad fidem conuersi. Traiecti
in fundo basilicæ sancti Thomæ, prope castrum
Traiectense, quod nunc non subsistit, construxit
Canonicorum cœnobialium ecclesiam, in hono-
rem sancti Martini episcopi Turonensis, in qua
cathedram constituit. Ecclesiam beatæ Mariæ ad
martyres Treuiris conuertit in monasteriũ Ord-
inis sancti Benedicti, in quo altare portatile asser-
uatur, quo vsus est in gentium conuersione per
Frisiam, Hollandiam, & Zelandiam. Obijt anno
septingentesimo trigesimo sexto.

Vir virtute potens, diuino plenus amore,

Ore sagax, & mente vigil, & feruidus actu.

Sepultus in Epternaco monasterio à se extru-
cto. Est autem Epternacũ in Ducatu Luxembur-
gensi oppidum, & in eo iam dictum monasterium,
in diocesi Treuirensi. Natalitius dies est septimo
Nouembris celebris per totam diocesim Traie-
ctinam / translationis decimo quarto Calendas
Nouembris. Sunt qui eum à liberali panum distri-
butione vocent Vuilligbrodum.

Sanctus Vuilliherus monachus & martyr, cum
sancto Bonifacio ponitur.

Sanctus V V I N O C V S, patrem habuit Inthaë-
lem, regem in Brytannia, fratrem primogenitum
habuit Indichælem; secundogenitum, sanctum
Iudocum, quorum exemplo Vuinocus relicta pa-
terna hæreditate, anno sexcentesimo sexagesimo,
venit ad sanctissimum Bertinum abbatem, sub
quo in monachatu onus & iugum Domini tulit,

L 3 cuius

cuius vestigia inter cæteros suos confratres proximè est assecutus, à quo propter insignem pietatem & doctrinam, in Flandriam est missus ad prædicandum Euágelium Christi, & abbas cellæ siue monasterij ab eo constructi in Vuormholt, constitutus. Vbi sanctitas eius ita illuxit, vt subditos suos in angelicam traheret vitam, & fama eius latius diffusa, monasterium eius abundè à nobilibus illius regionis dotaretur. Egregiū duxit, subiectis sibi fratribus administrare, quia nouerat Christum non venisse ministrari, sed ministrare: & quicquid operis aliorum manus velut arduum & graue refugiebát, impigrè & incunctanter arripere non timebat, cum tamè esset præditus titulo regiæ nobilitatis, & dignitalis abbatialis; Molam ædificatam in fratrum, pauperumque vsum, multo tempore proprijs manibus rotauit. Obijt in Vuormholt, anno septingentesimo decimo sexto, meritis & annis maturus, vbi videre licuit glorificati hominis gloriam, sicut testatur liber miraculorum eius. Sacrosanctum corpus Bergas, quæ ab eo sancti Vuinoci dicuntur, trástulit Balduinus cognomine Calus Flandriæ Comes, anno nonagesimo, tertio Calendas Ianuarij. Est autem Bergense oppidum in Fládria sub episcopo Iprési, vbi Natale festiuum est sexto Nouembris. Ab hoc diuersus est ille Vuinochus, de quo Gregorius Turonensis libro quinto historiæ capite vigesimo primo; & libro octauo, capite trigesimo quarto.

Sanctus Vuinrugius presbyter fidem in Frisia prædicauit, & suo martyrio consignauit, cum sancto Bonifacio, & alijs.

Sanctus

Sanctus Vuinwalocus abbas in Britannia, multum claruit sanctitate & miraculis: quod historia eius clare pandit, à reuerendo Laurentio Surio posita in eius Natali, quinto Nonas Martij. Reliquiæ corporis occasione persecutionis Nortmannicæ, translatae sunt Gandauum ad sancti Petri monasterium, quod est in monte Blandinio. Cuius translationis cōmemoratio fit Calendis Augusti.

Sanctus V V I R O episcopus in Scotia electus, pro consecratione cum Plechelmo & Otgero Romaniiuit, quem Apostolicus dominus consecrauit episcopum: eundemque honorem impertijt Plechelmo sancti viri socio. Cum ijsdem ex Scotia venit ad Pipinum Francorum Ducem, qui eos summa veneratione excoluit, & locum habitationis dedit in Petri monte, apud Ruremondam, vbi ad sepulcrū eius diuina gratia multa præstitit sanitatum beneficia. Corpus trāsstatum est Traiectum, ad primariam basilicam. Ecclesia enim Traiectensis, Nortmannorum persecutionem declinans, in dicto sancti Petri, siue, vt nunc loquuntur, sanctæ Odiliae monte, aliquamdiu resedit. Qua occasione corpus sanctū ad se recepit: & festum eius Duplex celebrat die octauo Maij. Sed prætereundum non est quod dux Pipinus sæpius Vuironem voluerit cōmunibus interesse cōsultationibus, quodque ei tāquam præsuli animæ suæ, vitæque patrono, propter eximiam sanctitatem, sua illi peccata cōfiteri solitus sit, nec erubuerit ad faciendam confessionē detractis calceis eum adire.

Sancta V V I V I N A virgo in pago, siue territorio Flandrensi orta, Richardum eam ada-

L 4 mantem

INDICVLVS

mantem sic conuertit, vt in Eecholt vitam eremiticam sit amplexatus: & ipsa, patria deserta, Bigardis multitudinem virginum congregauit, erga quas zelo charitatis exarsit. Eius corpus præcipiente episcopo Arnulphus abbas Affligniensis in feretrum collocauit. Claruit enim in vita, & post mortem, multis virtutibus, & miraculis. Natalis est decimo septimo Decembris; dies eleuationis, vigesimo quinto Septembris. Sunt autem duo monialium Ordinis sancti Benedicti monasteria, haud ita procul à Bruxella, quibus Bigardiæ nomen est. In remotiori & præfuit, & modo requiescit sancta Vuiuina, quod vulgo dicitur maior Bigardia.

Sanctus **VULFRANNVS**, episcopus Senonensis & confessor, in Frisonum conuersione cooperator fuit sancti Vuilibrordi. Anno enim septingentesimo, cū licentia regis Childeberti & Pipini principis, animum conuertit ad prædicandum Frisonum genti, sicut sibi diuinitus fuerat reuelatum. Quod opus per annos quinque infatigabiliter peregit: multiq̄ue nobilium & infimorum abrenunciata sordē idololatriæ, fidei fonte abluebantur, inter quos Radbodi regis filius, qui adhuc in albis positus, mundus vt creditur, transiit è mundo. Plurima virtutum miracula in itinere, & in eadem gente per eundem fiebant. Ex quibus vnum adferam. Barbara lege quemcunq; fors elegerat, is dijs immolandus ad laqueum ducebatur. Sors in puerum Ouonem cecidit, cuius vitam cum ab incredulo duce Vulfrannus obtinere non posset, precibus à Deo obtinuit eius, cum
duas

duas ferè horas pependisset, plenam incolumitatem. Ex quo factò plurima Frisonum multitudo est conuersa. Ipseque Quo salutaris lauacri vnda perfusus, in Fontanella presbyter, vitam Deo digna conuersatione terminauit. In maiori senectute positus, & pedum dolore frequenter vexatus, abdicato episcopatu, Fontanellam abiit, vbi habitum susceperat monachicum, ibique transiens coronam accepit æternam, anno Domini septingentesimo vigesimo, decimo tertio Calendas Aprilis. Vitam scripsit contemporaneus, Ionas Fontanellius. quem Surius habet tomo secundo historiarum.

Sanctus Vulmarus abbas Indiculo est inferendus eo quod ex Bononia siue Bologna Morinorum, venerit ad Altum montem monasterium, quod in Hannonia ad Sambram situm est, vbi monasticus ordo florebat sub fundatore Vincentio. Ibi primum & ludum literarum frequentabat: & circa boues pascendos, lignaque ad fratrum officinas importanda, versabatur. Ab hoc ministerio absolutus, vir humilis in clerum ascriptus est, & ob vitæ meritum etiam sacerdotio initiatus. Vt autem hominum laudes vitaret ingressus est eremum Flandriæ. vbi in caua arbore per tres dies delituit, omnis alimenti inops, donec illi Angelica cura cibis adferretur. Ea ab arbore Ekenses in agro Casletano nomen se habere arbitrantur, & Vulmarum templi sui præsidem studiosè venerantur. Inde ad agrum Boloniensem, in quo natus fuerat, profectus est, vbi in nemore construxit monasterium in hono-

rem beatissimæ virginis Mariæ, & sancti Petri Apostoli. Quiescit in dicto monasterio, haud procul à Belgio nostro, in diœcesi Morinensi; sed sedes Boloniam, siue Bononiam, est translata, post Morinorum deletionem. Natalis celebratur die vigesimo Iulij.

Sanctus VVLGANVS episcopus & confessor, quiescit in Artesia oppido Lenensi, siue Lens. Natalis est quarto Nonas Nouembris. Chronicon Cameracense eius sequentibus meminit verbis. Apud castrum Lenense, habetur quoque monasterium Canonicorum, vbi sanctus quiescit Vulganius, qui Scotus traditu extitisse.

Quod sequitur de Martyribus Belgij, typographi suo loco inferere neglexerunt, inter Martinum & Maternum. ideoque ne absit, hîc subiungemus.

Martyres Belgij Canonizatos sub suis nominibus collocauimus, sicut & aliquot non canonizatos. quibus & alij nonnulli addi possent. Nam Diogenes, qui primus ponitur ante Vedastum episcopus Atrebatensis, martyr scribitur fuisse sub persecutione Vuandalorum. Similiter Emino episcopus Tornacensis, siue Nouiomensis, in Nouiomi direptione à Nortmannis occisus est. Ijdem comburentes cœnobium diui Bertini, exquisitis cruciatibus interfecerunt eius loci Vuocardum & Vuinebaldum presbyteros, Gerardum & Regenardum diaconos.

Cæterum

Cæterum nobis hæc scribentibus, anno potissimum LXXII, tanta est Guesiorum in pastores & ecclesiasticos, atque Catholici nominis viros persecutio, vt putem plures elapso anno LXXII, occubuisse martyrio apud Belgas, quam spatio omnium annorum præcedentium vsque ad natalem Christi. Quæ autem sit gloria martyrum istius temporis, quamque horrenda perferant ob fidei integritatem supplicia, à me in præsentiarum scribi non potest, tum quod res ipsa integrum librum postularet, tum quod multa nondum sufficienter cognoscantur, vigente adhuc persecutione. Verùm quando Dei dignatione horum furor & persecutio finem habebit, prodibunt peculiare tractatus, qui nunc à diuersis conscribuntur, quibus Sanctorum martyrum pretiosa mors, & nobis, & omni posteritati commendabitur. Quod vt citissime fiat, rogandus est Deus per eosdem prouinciales nostros martyres, quos ipse coronauit.

Neque enim dubitamus, quin tam gloriosi Martyres, Belgij sui, iam in cælesti gloria constituti, curam & sollicitudinem gerant, pro cuius salute in hac mortali vita & laborabant & suspirabant. Itaque eorum patrocínio commendamus Belgij nostri afflictiones, vt ab eis precibus eorum cito liberemur.

CONCLUSIO.

HActenus recensiti sunt, & per literarum ordinem enumerati, Sancti patrij, patroni & tutores Belgij nostri. de quorum vita & sanctitate nonnulla